

Sygn. akt I CSK 378/09

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa J. B.

przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Gospodarki

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 11 maja 2011 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku

Sądu Apelacyjnego

z dnia 20 marca 2009 r.,

oddala skargę kasacyjną; zasądza od powoda J. B. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 20 marca 2009 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację powoda J. B. od wyroku Sądu Okręgowego, którym powództwo o zapłatę przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa – Ministrowi Gospodarki oddalono w części dotyczącej odszkodowania za utracone korzyści spowodowane niezgodną z prawem decyzją administracyjną. Sąd Apelacyjny uznał, że skarżący nie wykazał wystarczająco faktu poniesienia szkody w postaci utraconych korzyści, a także związku przyczynowego między wydaniem wadliwej decyzji a utraconymi korzyściami. Podstawą faktyczną powództwa była okoliczność, że poprzednik prawny powoda był współwłaścicielem Przedsiębiorstwa Młyn wł. W. M. w I., w postępowaniach administracyjnych zaś prowadzonych i zakończonych aktami administracyjnymi wydanymi w latach 1951 i 1963 został on pozbawiony tego przedsiębiorstwa, ponosząc m.in. szkodę w majątku ruchomym. Powód dochodził równowartości pieniężnej utraconych korzyści z tytułu ewentualnej działalności wskazanego przedsiębiorstwa w okresie od 17 października 1997 r. do 23 kwietnia 2007 r.

Powód od wskazanego wyroku Sądu drugiej instancji wniósł skargę kasacyjną, w której zarzucił naruszenie art. 361 k.c. przez nieobjęcie odpowiedzialnością strony pozwanej za utracone przez niego korzyści, których realną możliwość uzyskania dostatecznie jednak wykazał. W konsekwencji doszło też, według skarżącego, do naruszenia art. 417 § 1 i 417¹ § 2 k.c. przez ich niezastosowanie. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku, jak również wyroku Sądu Okręgowego w części oddalającej powództwo i zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa na jego rzecz kwoty 234 979 zł z ustawowymi odsetkami.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na uwzględnienie.

Przed wszystkim należy podkreślić, że Sąd Apelacyjny oddalając powództwo stwierdził, iż pozwany nie udowodnił wysokości szkody oraz nie wykazał związku przyczynowego między wydaniem decyzji administracyjnej dotkniętej nieważnością a utraconymi korzyściami. Sąd drugiej instancji przyjął tym

samym, odmiennie niż Sąd pierwszej instancji, że co do zasady dopuszczalne jest dochodzenie roszczenia z tytułu utraconych korzyści wywołanych nieważną decyzją administracyjną także wtedy gdy zdarzenie wywołujące szkodę nastąpiło przed dniem wejścia w życie Konstytucji RP (17 października 1997 r.). Pogląd ten jest jednak nietrafny.

W uchwale pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 31 marca 2011 r., CZP 112/10 (niepublik.) przyjęto bowiem, że jeżeli ostateczna wadliwa decyzja administracyjna została wydana przed dniem wejścia w życie Konstytucji, odszkodowanie przysługujące na podstawie art. 160 § 1 k.p.a. nie obejmuje korzyści utraconych wskutek jej wydania, choćby sama ich utrata nastąpiła po wejściu w życie Konstytucji. Pogląd ten, jako mający moc zasady prawnej, wiąże Sąd Najwyższy orzekający w niniejszej sprawie. Jego przyjęcie oznacza natomiast, że należy przyjąć, iż skarżącemu w ogóle nie przysługiwało roszczenie o odszkodowanie z tytułu utraconych korzyści, gdyż – co nie budziło wątpliwości - decyzje nacjonalizacyjne stanowiące - w jego ocenie - zdarzenie sprawcze wyrządzonej szkody były wydane przed wejściem w życie obecnie obowiązującej Konstytucji. Ustalanie przez Sąd Apelacyjny związku przyczynowego i wysokości utraconych korzyści było zatem zbędne.

W tej sytuacji, skoro dochodzone roszczenie powodowi nie przysługuje bezprzedmiotowe jest także ustosunkowywanie się przez Sąd Najwyższy co do przedstawionego w skardze kasacyjnej zagadnienia rozumienia pojęcia „utracone korzyści” z punktu widzenia art. 361 k.c., gdyż miałoby to znaczenie tylko dla określenia zakresu i wysokości szkody z powyższego tytułu.

Wobec tak kształtującego się stanu prawnego należało skargę kasacyjną oddalić, gdyż zaskarżony wyrok mimo błędnego uzasadnienia ostatecznie odpowiada prawu (art. 398¹⁴ k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.